

KULTURA FIZYCZNA X

PRACE NAUKOWE
Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie

KULTURA FIZYCZNA

X

pod redakcją
Joanny Rodziewicz-Gruhn
Eligiusza Małolepszego

Częstochowa 2011

Recenzent
Tomasz JUREK

Redaktorzy naukowi
Joanna RODZIEWICZ-GRUHN
Eligiusz MAŁOLEPSZY

Rada Programowa
Ryszard Asienkiewicz (Uniwersytet Zielonogórski)
Tomáš Dohnal (Univerzita Palackého v Olomouci)
Elena Godina (Russian University of Physical Education, Sports and Tourism)
Виктор Владимирович Григоревич (Гродненский Государственный Университет
имени Янки Купалы)
Andrzej Malinowski (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu)
Eligiusz Małolepszy (AJD Częstochowa)
Mirosław Ponczek (AWF Katowice)
Joanna Rodziewicz-Gruhn (AJD Częstochowa)
Lydia Tehako (Department of anthropology and ecology Zhavnerchik E.N., The Institute
of History of NAS of Belarus)
Bernard Woltmann (ZWKF Gorzów Wlkp., AWF Poznań)
Barbara Woynarowska (Uniwersytet Warszawski)

Redaktor naczelny wydawnictwa
Andrzej MISZCZAK

Korekta
Paulina PIASECKA

Redaktor techniczny
Piotr GOSPODAREK

Projekt okładki
Sławomir SADOWSKI

© Copyright by Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie
Częstochowa 2011

ISBN 978-83-7455-242-4
ISSN 1505-4241

Wydawnictwo im. Stanisława Podobińskiego
Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8
tel. (34) 378-43-29, faks (34) 378-43-19.
www.ajd.czyst.pl
e-mail: wydawnictwo@ajd.czyst.pl

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
CZĘŚĆ I	
TRADYCJE I WSPÓŁCZESNOŚĆ KULTURY FIZYCZNEJ W POLSCE	
Ireneusz CIOSEK	
Początki rekreacji, wychowania fizycznego i sportu w Kielcach na przełomie XIX i XX stulecia	13
Teresa DROZDEK-MAŁOLEPSZA	
Tenis ziemny kobiet w Polsce w okresie międzywojennym	27
Grażyna BICZYSKO	
Turystyka i krajoznawstwo w Związku Harcerstwa Polskiego w II Rzeczypospolitej	43
Kamil WODECKI	
Wybrane uwarunkowania rozwoju sportu w województwie piotrkowskim w latach 1975–1998 w świetle prasy regionalnej	57
Daniel BAKOTA	
Zarys działalności Częstochowskiego Okręgowego Związku Żeglarskiego w latach 1976–1998	81
Arkadiusz PŁOMIŃSKI	
Piłka nożna w województwie sieradzkim w latach 1989–1998 w świetle czasopisma „Nad Wartą”	95
Artur PASKO	
Zmiany w zarządzaniu sportem w Polsce w latach osiemdziesiątych XX w.	109
Artur KITA	
Geneza i działalność Uczniowskiego Klubu Sportowego „Victoria SP2” Sianów w latach 1998–2008 (zarys problematyki)	127
Michał KLISIŃSKI, Marcin SZWAJA	
Funkcje samorządu terytorialnego w sferze kultury fizycznej (1999–2010)	141
Rafał JUNG	
Rywalizacja Widzewa Łódź z drużynami piłkarskimi z Częstochowy w seniorskich rozgrywkach piłki nożnej mężczyzn w XX w.	151
Agata RAK	
Sylwetki sportowe polskich olimpijczyków urodzonych na Kielecczyźnie	171

CZĘŚĆ II

VARIA

Ireneusz CIOSEK

- Monitorowanie wpływów i sympatii politycznych
w Stowarzyszeniu Młodzieży Polskiej przez władze państwowe
w województwie kieleckim po 1926 r. 203

Tomáš DOHNAL, Vladimír HOBZA

- Rekreologie jako studijní obor, stav a tendence vývoje 211

Lenka BARTKOVÁ

- Komunikace s veřejností veřejných vysokých škol v České Republice 221

Ryszard ASIENKIEWICZ

- Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji Naukowej
„Ontogeneza i promocja zdrowia w aspekcie medycyny,
antropologii i wychowania fizycznego” 235

RECENZJE, DYSKUSJE, POLEMIKI

Artur KITA

- [rec.] *Z dziejów kultury fizycznej w Zagłębiu Dąbrowskim i regionach
ościennych*, red. Mirosław Ponczek, Sławomir Witkowski, Adam Fryc,
Sosnowiec – Katowice – Dąbrowa Górnicza 2010, ss. 448 243

Eligiusz MAŁOLEPSZY

- [rec.] Rafał Kołodziej, *90 lat na śniegu. Historia Polskiego Związku
Narciarskiego 1919–2009*, Kraków 2009, ss. 168 247

Marek SZCZERBIŃSKI, Krzysztof WASILEWSKI

- [rec.] Artur Pasko, *Wyścig Pokoju w dokumentach władz partyjnych
i państwowych 1948–1980*, Kraków 2009, ss. 299 251

Marek SZCZERBIŃSKI, Krzysztof WASILEWSKI

- [rec.] Phil Andrews, *Dziennikarstwo sportowe. Praktyczny przewodnik*,
Kraków 2009, ss. 192 257

Marek SZCZERBIŃSKI, Krzysztof WASILEWSKI

- [rec.] *Unia Europejska i sport. Implikacje członkostwa
Polski w Unii Europejskiej dla polskiego sportu*, red. Jacek Foks,
Warszawa 2006, ss. 195 263

CONTENTS

Introduction	9
PART I	
PHYSICAL EDUCATION IN POLAND – PAST AND PRESENT	
Ireneusz CIOSEK	
The beginnings of recreation, physical education and sport in Kielce at the turn of the XIX th and XX th centuries	13
Teresa DROZDEK-MAŁOLEPSZA	
Women's Tennis In Poland in the Interwar Period	27
Grażyna BICZYSKO	
Tourism and sightseeing in the Polish Scouting Association in the Second Republic	43
Kamil WODECKI	
Selected conditions for the development of sport in the region Piotrków in the years 1975–1998 in the light of the regional press	57
Daniel BAKOTA	
Outline of the activity of Regional Yachting Association of Częstochowa in years 1976–1998	81
Arkadiusz PŁOMIŃSKI	
Football in Sieradz Voivodeship in years 1989–1998 by periodical „Nad Warta”	95
Artur PASKO	
The changes in administration of sport in Poland in eighties in XX century	109
Artur KITA	
The Origins and the Legal-Organizational Structure of the Student's Sports Club „Victoria SP2” Sianów (1998–2008): A Delineation of the Major Issues	127
Michał KLISIŃSKI, Marcin SZWAJA	
Functions of local government in the sphere of physical culture (1999–2010)	141
Rafał JUNG	
The Widzew Łódź football club's competition with teams from Częstochowa in Polish man's football games in 20 th century	151
Agata RAK	
Profiles of sport polish olympians born in Kielce	171

PART II

VARIA

Ireneusz CIOSEK

- Monitoring of political influences and preferences in Polish Youth
Association by state authorities in Kielce province after 1926 203

Tomáš DOHNAL, Vladimír HOBZA

- Recreology as a Field of Study, its Actual State
and Evolutionary Tendency 211

Lenka BARTKOVA

- Public Relations of Czech Public Universities 221

Ryszard ASIENKIEWICZ

- Report from International Scientific Conference: "Ontogenesis and health
promotion in medical, anthropological and health education aspects" 235

REVIEWS, DISCUSSIONS, POLEMICS

Artur KITA

- [rev.] *Z dziejów kultury fizycznej w Zagłębiu Dąbrowskim i regionach
ościennych*, ed. Mirosław Ponczek, Sławomir Witkowski, Adam Fryc,
Sosnowiec – Katowice – Dąbrowa Górnicza 2010, pp. 448 243

Eligiusz MAŁOLEPSZY

- [rev.] Rafał Kołodziej, *90 lat na śniegu. Historia Polskiego Związku
Narciarskiego 1919–2009*, Kraków 2009, pp. 168 247

Marek SZCZERBIŃSKI, Krzysztof WASILEWSKI

- [rev.] Artur Pasko, *Wyścig Pokoju w dokumentach władz partyjnych
i państwowych 1948–1980*, Kraków 2009, pp. 299 251

Marek SZCZERBIŃSKI, Krzysztof WASILEWSKI

- [rev.] Phil Andrews, *Dziennikarstwo sportowe. Praktyczny przewodnik*,
Kraków 2009, pp. 192 257

Marek SZCZERBIŃSKI, Krzysztof WASILEWSKI

- [rev.] *Unia Europejska i sport. Implikacje członkostwa
Polski w Unii Europejskiej dla polskiego sportu*, ed. Jacek Foks,
Warszawa 2006, ss. 195 263

WSTĘP

W jubileuszowym X Zeszytzie Naukowym z serii wydawniczej „Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie” zostały zaprezentowane prace Autorów z różnych ośrodków naukowych krajowych i zagranicznych.

W części I pracy – „Tradycje i współczesność kultury fizycznej i turystyki w Polsce” ukazano następujące problemy:

- dzieje kultury fizycznej na Kielecczyźnie;
- sport kobiet (tenis ziemny) w Polsce w okresie międzywojennym;
- działalność turystyczna i krajoznawcza Związku Harcerstwa Polskiego w II Rzeczypospolitej;
- ruch sportowy w województwie częstochowskim, piotrkowskim i sieradzkim (1975–1998);
- zarządzanie kulturą fizyczną w Polsce;
- działalność Uczniowskich Klubów Sportowych;
- rozwój klubowej piłki nożnej.

Problematyka II części pracy – „Varia” – odnosi się do następujących aspektów:

- pracy źródłowej poświęconej Stowarzyszeniu Młodzieży Polskiej;
- rekreacji jako kierunku studiów, dziedziny nauki;
- *public relations* w czeskich uczelniach publicznych;
- sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Ontogeneza i promocja zdrowia w aspekcie medycyny, antropologii i wychowania fizycznego”.

W końcowej części pracy – „Recenzje, dyskusje, polemiki” – przedstawiono recenzje wydawnictw głównie z zakresu dziejów kultury fizycznej w Polsce i w Europie, m.in. podejmujących problematykę dziejów kultury fizycznej w Zagłębiu Dąbrowskim i regionach ościennych; dziejów narciarstwa w Polsce; historii kolarstwa – dziejów Wyścigu Pokoju; dziennikarstwa sportowego; oraz problematykę sportu w krajach Unii Europejskiej.

Pragniemy złożyć serdeczne podziękowania Recenzentowi za niezwykle cenne uwagi i spostrzeżenia podnoszące wartość niniejszej pracy. Dziękujemy za współpracę dotychczasowym Autorom, jak również wyrażamy nadzieję, że krąg osób zainteresowanych publikowaniem własnych osiągnięć naukowych w kolejnych wydaniach Zeszytu Naukowego „Kultura Fizyczna” poszerzy się.

Redaktorzy